

Bruxelles, 2 iulie 2019
(OR. en)

10162/19

ECOFIN 617
UEM 220
SOC 469
EMPL 358
COMPET 498
ENV 589
EDUC 304
RECH 337
ENER 341
JAI 699
FSTR 120
REGIO 156

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Nr. doc. Csie:	9933/19 - COM(2019) 509 final
Subiect:	Recomandare de RECOMANDARE A CONSILIULUI privind Programul național de reformă al Spaniei pentru 2019 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Spaniei pentru 2019

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor proiectul de recomandare a Consiliului sus-menționat, astfel cum a fost revizuit și convenit de diferite comitete ale Consiliului, pe baza propunerii COM(2019) 509 final a Comisiei.

RECOMANDARE A CONSILIULUI

din ...

**privind Programul național de reformă al Spaniei pentru 2019 și care include un aviz al
Consiliului privind Programul de stabilitate al Spaniei pentru 2019**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121
alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea
supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice¹, în special
articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din
16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice², în special
articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

² JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

întrucât:

- (1) La 21 noiembrie 2018, Comisia a adoptat Analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european de coordonare a politicilor economice pentru 2019. Comisia a ținut cont în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile Analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 21 martie 2019. La 21 noiembrie 2018, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Comisia a adoptat și Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Spania ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 21 martie 2019. La 9 aprilie 2019, Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro³ („Recomandarea din 2019 pentru zona euro”), care stabilește cinci recomandări pentru zona euro („recomandările pentru zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Spania ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a Recomandării din 2019 pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările 1-4 de mai jos. În particular, măsurile de îmbunătățire a productivității vor contribui la punerea în aplicare a primei recomandări pentru zona euro în ceea ce privește îmbunătățirea productivității pentru reechilibrarea zonei euro; utilizarea veniturilor excepționale în vederea reducerii datoriei publice și orientarea politicii economice legate de investiții în favoarea domeniilor specificate vor contribui la punerea în aplicare a celei de a doua recomandări pentru zona euro în ceea ce privește refacerea rezervelor și sprijinirea investițiilor, iar măsurile de îmbunătățire a competențelor și a capacității de inserție profesională vor contribui la punerea în aplicare a celei de a treia recomandări pentru zona euro în ceea ce privește funcționarea pieței forței de muncă.

³ JO C 136, 12.4.2019, p. 1.

- (3) Raportul de țară al Spaniei pentru 2019 a fost publicat la 27 februarie 2019. Acesta a evaluat progresele realizate de Spania în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice țării adoptate de Consiliu la 13 iulie 2018⁴, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice țării adoptate în anii anteriori, precum și progresele realizate de Spania în direcția îndeplinirii obiectivelor naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. De asemenea, raportul a inclus un bilanț aprofundat efectuat în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, ale cărui rezultate au fost publicate tot la 27 februarie 2019. În urma analizei efectuate, Comisia a concluzionat că Spania se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. O mare parte a datoriei interne și externe, care grevează atât sectorul public, cât și sectorul privat, precum și o rată ridicată a șomajului, în contextul unei creșteri slabe a productivității, constituie în continuare vulnerabilități al căror impact se resimte la nivel transfrontalier. Se înregistrează progrese în ceea ce privește reducerea datoriei sectorului privat, dar nevoile de diminuare a gradului de îndatorare rămân considerabile. În ciuda creșterii solide constante a produsului intern brut (PIB), datoria publică exprimată ca pondere din PIB se menține la o cotă ridicată. Rata șomajului a continuat să scadă rapid, dar rămâne totuși la un nivel foarte înalt, iar gradul ridicat de segmentare a pieței forței de muncă între contractele pe durată determinată și cele pe durată nedeterminată împiedică o creștere mai rapidă a productivității muncii. După un ritm susținut al reformelor în perioada 2012-2015, contextul politic în continuă evoluție pe parcursul anului trecut a contribuit la un nou an de progrese limitate în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice țării din anii anteriori. Trebuie să se profite de ocazia oferită de situația economică favorabilă existentă în prezent pentru a răspunde nevoilor de reformă care nu au fost încă abordate, astfel încât economia spaniolă să devină mai rezilientă și să se îmbunătățească rata de creștere a productivității.
- (4) La 30 aprilie 2019, Spania și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2019 și Programul de stabilitate pentru 2019. Pentru a se ține seama de corelațiile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.

⁴ JO C 320, 10.9.2018, p. 33.

- (5) Programul de stabilitate pentru 2019 prezintă acțiunile întreprinse pentru punerea în aplicare a instrumentelor preventive și corective prevăzute în Legea spaniolă privind stabilitatea. Cu toate acestea, programul respectiv nu prevede planuri de punere în aplicare automată a acestor instrumente și de revizuire a normei privind cheltuielile prevăzute în Legea privind stabilitatea, în vederea consolidării contribuției acestora la consolidarea fiscal-bugetară, în special în perioadele de creștere economică. În domeniul achizițiilor publice, pentru a îmbunătăți eficiența cheltuielilor publice și pentru a contribui la prevenirea neregulilor, va fi esențial ca Legea privind contractele din sectorul public adoptată în 2017 să fie pusă în aplicare într-un mod ambițios. În special, este important ca noua structură de conducere, în special Biroul independent de reglementare și supraveghere, să își poată îndeplini în mod eficient sarcinile care îi sunt atribuite și ca strategia națională cuprinzătoare în domeniul achizițiilor publice să fie adoptată rapid, cu implicarea activă a autorităților și a entităților contractante la nivel național, regional și local. În fine, în 2019 urmează să aibă loc mai multe revizui ale cheltuielilor, iar punerea în aplicare a recomandărilor care decurg din acestea ar trebui să contribuie la creșterea eficienței cheltuielilor publice.
- (6) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost luate în considerare în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁵, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea dacă acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care se va prevala de dispoziția menționată anterior în orientările sale privind aplicarea măsurilor prin care se stabilește o corelație între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.

⁵ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

- (7) În urma corectării durabile și la timp a deficitului excesiv și ca urmare a Deciziei (UE) 2019/1001 a Consiliului⁶ de abrogare a procedurii aplicabile deficitelor excesive, Spania face în prezent obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere și este supusă regulii tranzitorii privind datoria. Se estimează că soldul bugetului general va crește de la – 2,5 % din PIB în 2018 la – 2,0 % din PIB în 2019 și va ajunge la un buget echilibrat în 2022. Pe baza soldului structural recalculat⁷, se preconizează că obiectivul bugetar pe termen mediu, care constă în obținerea unei poziții bugetare echilibrate în termeni structurali, nu va fi atins în perioada acoperită de Programul de stabilitate pentru 2019. Conform Programului de stabilitate pentru 2019, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea de la 97,1 % în 2018 la 95,8 % în 2019, înainte de a ajunge la 88,7 % în 2022. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare este plauzibil. Riscurile la adresa realizării obiectivelor fiscal-bugetare stabilite în Programul de stabilitate pentru 2019 se referă în cea mai mare parte la componenta de venituri, dominată de o puternică incertitudine cu privire la randamentul multora dintre măsurile privind veniturile sau la șansele de adoptare a acestor măsuri.
- (8) La 13 iulie 2018, Consiliul a recomandat Spaniei să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete⁸ nu depășește 0,6 % în 2019, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,65 % din PIB. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2019, există riscul apariției în 2019 a unei abateri semnificative de la traiectoria de ajustare recomandată pentru atingerea obiectivului bugetar pe termen mediu.

⁶ Decizia (UE) 2019/1001 a Consiliului din 14 iunie 2019 de abrogare a Deciziei 2009/417/CE privind existența unui deficit excesiv în Spania (JO L 163, 30.6.2015, p. 59).

⁷ Soldul ajustat ciclic, excluzând măsurile cu caracter excepțional și pe cele temporare, recalculat de Comisie prin metoda stabilită de comun acord.

⁸ Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din venituri provenite din fonduri ale Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu prestațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

- (9) În 2020, având în vedere ponderea datoriei publice a Spaniei în PIB, care depășește valoarea de referință din tratat de 60 % din PIB și deviația pozitivă estimată a PIB-ului de 2,0 %, nivelul cheltuielilor publice primare nete nominale nu ar trebui să crească în 2020, în concordanță cu o ajustare structurală de 1,0 % din PIB, astfel cum decurge din matricea de cerințe privind ajustarea stabilită de comun acord în temeiul Pactului de stabilitate și de creștere. În același timp, există semne de subestimare a capacității neutilizate în economie, inflația urmând să rămână sub 2 % în 2019 și 2020 și existând în continuare capacități neexploatare pe piața forței de muncă (rata ridicată a șomajului și o proporție foarte mare a muncii involuntare cu fracțiuni de normă, a angajaților temporari, precum și a sărăciei persoanelor încadrate în muncă). Mai mult, instrumentul de plauzibilitate indică, de asemenea, că există un grad ridicat de incertitudine cu privire la estimările privind deviația PIB-ului bazate pe metodologia comună. Având în vedere considerentele de mai sus, pare oportună o ajustare structurală anuală de 0,65 % din PIB, care ar corespunde unei rate maxime de creștere a cheltuielilor publice primare nete de 0,9 %. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2019, presupunând că nu se fac schimbări la nivel de politică, în 2020 există riscul unei abateri semnificative de la traiectoria de ajustare bugetară recomandată. În plus, se preconizează că Spania nu va respecta regula tranzitorie privind datoria în 2019 și 2020. În general, Consiliul consideră că în 2019 ar trebui să fie luate măsurile necesare care să asigure respectarea dispozițiilor Pactului de stabilitate și de creștere. Ar fi important să se utilizeze orice venituri excepționale pentru a reduce și mai mult ponderea datoriei publice în PIB.
- (10) Creșterea ocupării forței de muncă rămâne solidă în Spania. Șomajul continuă să scadă, dar se situează în continuare cu mult peste media Uniunii, în special în rândul tinerilor și al persoanelor cu un nivel scăzut de calificare. Rămân accentuate disparitățile de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și durata carierelor profesionale. Acestea reprezintă un potențial neexploatat, nu în ultimul rând având în vedere îmbătrânirea rapidă a populației.

- (11) Deși în scădere treptată, utilizarea pe scară tot mai largă a contractelor temporare, inclusiv în sectoare mai puțin predispuse la activități sezoniere sau ciclice, se numără printre cele mai ridicate din Europa și poate afecta potențialul de creștere și coeziunea socială din Spania. Tinerii, lucrătorii slab calificați și resortisanții țărilor terțe sunt cei mai afectați, suferind adesea din cauza unor drepturi mai reduse la prestații sociale și a unor riscuri mai mari de sărăcie. Contractele temporare sunt adesea pe durată foarte scurtă și oferă stimulente insuficiente pentru ca atât lucrătorii, cât și angajatorii să investească în formare, fapt care, la rândul său, împiedică creșterea productivității. Trecerea de la un contract temporar la unul permanent rămâne dificilă, iar barierele în calea mobilității forței de muncă reduc oportunitățile pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și împiedică o alocare eficientă în întreaga țară.
- (12) Spania a consolidat sprijinul pentru șomerii de lungă durată, care continuă să reprezinte 6,4 % din populația activă în 2018. Inițiativele recente vizează creșterea șanselor de angajare ale tinerilor prin consiliere și orientare profesională, însă serviciile publice de ocupare a forței de muncă se confruntă în continuare cu un procent scăzut de locuri de muncă vacante și sunt necesare eforturi suplimentare pentru a îmbunătăți utilizarea acestor servicii la căutarea și ocuparea unui loc de muncă. În special, în unele regiuni, implicarea angajatorilor este redusă, iar instrumentele de creare de profiluri pentru o mai bună corelare a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă cu nevoile angajatorilor se află încă într-o fază inițială. Parteneriatele dintre serviciile publice de ocupare a forței de muncă și serviciile sociale înregistrează progrese, dar cooperarea este încă limitată în unele regiuni. Creșterea investițiilor în serviciile publice moderne de ocupare a forței de muncă, împreună cu sprijinirea mobilității forței de muncă, ar putea contribui la îmbunătățirea capacității de inserție profesională și a adaptabilității lucrătorilor și facilitează tranzițiile pe piața muncii, îmbunătățind astfel productivitatea Spaniei și creșterea sa economică favorabilă incluziunii pe termen lung.

- (13) Eforturile de consolidare a inspectoratelor de muncă pentru a combate abuzul de contracte temporare au anumite rezultate, iar ponderea contractelor cu durată nedeterminată în creșterea netă a ocupării forței de muncă este în creștere. Cu toate acestea, angajatorii continuă să recurgă pe scară largă la contracte pe termen scurt. Datele anterioare arată că numeroasele stimulente pentru sprijinirea creării de locuri de muncă au efecte limitate în promovarea unor locuri de muncă de calitate. Spania a lansat o nouă evaluare în vederea simplificării sistemului, dar rezultatele nu sunt încă disponibile. Pentru a atinge obiectivul de 8 % până la sfârșitul concursurilor de recrutare din 2020, trebuie accelerate concursurile de recrutare pentru reducerea proporției locurilor de muncă pe durată determinată din sectorul public la toate nivelurile de guvernare. Deși organizarea de mese rotunde tripartite este un pas important către o mai mare implicare a partenerilor sociali în elaborarea politicilor, se pot face consultări mai aprofundate și mai rapide.

(14) Cu toate că este în scădere, proporția persoanelor expuse riscului de sărăcie și de excluziune socială, precum și a celor care se confruntă cu inegalitatea veniturilor se menține peste media Uniunii. Ratele sărăciei în rândul persoanelor încadrate în muncă sunt ridicate în rândul lucrătorilor temporari sau al celor cu un nivel redus de calificare, precum și în rândul persoanelor născute în afara UE. Rata sărăciei în rândul copiilor, deși în scădere, rămâne la un nivel foarte ridicat. Capacitatea transferurilor sociale, altele decât pensiile, de a reduce sărăcia, în special în rândul copiilor, rămâne printre cele mai scăzute din Uniune. În Spania, cheltuielile sociale ca procent din PIB pentru gospodăriile cu copii din această țară sunt printre cele mai scăzute din Uniune și sunt orientate necorespunzător, în ciuda unei creșteri recente modeste a alocațiilor pentru copii acordate în funcție de venituri. În pofida unei tendințe pozitive, există încă lacune semnificative în ceea ce privește acoperirea persoanelor cu o dependență gravă și moderată. La nivel național asistența în caz de șomaj rămâne fragmentată, existând mai multe sisteme care vizează grupuri diferite de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă. Măsurile recente de îmbunătățire a acoperirii și a protecției oferite de sprijinul pentru venit șomerilor de lungă durată mai în vârstă (cel puțin 52 de ani) pot, în același timp, slăbi motivația de a lucra în cadrul acestui grup specific. Între timp, sistemele regionale de venit minim prezintă disparități mari între regiuni în ceea ce privește condițiile de acces, gradul de acoperire și caracterul adecvat, iar portabilitatea lor limitată între regiuni reduce stimulentele pentru mobilitatea forței de muncă. Prin urmare, sunt persoane care au nevoie de ajutor, dar nu beneficiază de sprijin. Lansarea cardului social universal va spori transparența sistemului de prestații sociale și, astfel, va permite o mai bună direcționare a acestora. Deși redresarea economică continuă să reducă sărăcia, se impune realizarea unor investiții în politicile de incluziune socială și în infrastructura socială (de exemplu, în locuințe sociale) pentru a obține o creștere favorabilă incluziunii. În plus, Spania se confruntă cu provocări specifice în materie de coeziune teritorială, cum ar fi depopularea și îmbătrânirea acută în anumite zone rurale. Acțiunile de promovare a spiritului antreprenorial, a digitalizării și a economiei sociale pot contribui la abordarea acestor provocări, ca parte a strategiilor de dezvoltare teritorială integrată.

- (15) În timpul crizei, sistemul spaniol de pensii a avut un rol important în menținerea nivelului de trai al persoanelor în vârstă, care se confruntă cu un risc mai scăzut de sărăcie. Conform previziunilor din rapoartele pentru 2018 privind îmbătrânirea populației și adecvarea pensiilor, reformele din anii 2011 și 2013 au contribuit la asigurarea sustenabilității și a adecvării relative a pensiilor pe termen lung. Cu toate acestea, recorelarea în continuare a creșterilor pensiilor cu inflația (astfel cum s-a decis în 2018 și 2019) și amânarea factorului de sustenabilitate ar necesita măsuri compensatorii pentru a asigura sustenabilitatea sistemului de pensii pe termen mediu și lung. În plus, ar fi necesare măsuri pentru a aborda atât principala provocare a caracterului adecvat al veniturilor viitoare ale pensionarilor, cât și durata și exhaustivitatea carierelor lor profesionale, în contextul unei rate ridicate a șomajului și al utilizării pe scară largă a contractelor temporare și a locurilor de muncă cu fracțiune de normă.
- (16) Performanțele în materie de inovare și creșterea productivității din Spania sunt îngreunate de nivelurile scăzute de investiții în cercetare și dezvoltare și de necorelarea competențelor. Cheltuielile pentru cercetare și dezvoltare în sectorul de afaceri din Spania reprezintă doar jumătate din media Uniunii, în special pentru firmele mari, disparitățile regionale fiind semnificative. Această divergență este confirmată de rata de executare mică și în continuă scădere a bugetului public alocat cercetării și dezvoltării, în special a împrumuturilor. Deficitul și neconcordanțele în materie de competențe reprezintă un alt obstacol important în calea dezvoltării și utilizării de tehnologii avansate, în special în cazul întreprinderilor mici și mijlocii. În multe regiuni din Spania, în sectoarele cu înaltă tehnologie și în serviciile cu un grad ridicat de cunoștințe ocuparea forței de muncă este cu mult sub media Uniunii. Deși strategiile regionale de inovare pentru specializarea inteligentă sunt în curs de elaborare, iar guvernanta în cadrul politicii naționale de cercetare și inovare este în curs de a fi optimizată, coordonarea între nivelul național și cel regional în materie de definire, punere în aplicare și evaluare a politicilor este în continuare inadecvată. Pentru îmbunătățirea performanțelor înregistrate de Spania în domeniul inovării sunt necesare investiții semnificative care să stimuleze inițiativele antreprenoriale și întreprinderile nou-înființate și să le ajute să crească și să promoveze competitivitatea tuturor firmelor și adaptarea lor – inclusiv prin digitalizare – la activități cu valoare adăugată mai mare, cu scopul de a extinde prezența acestora pe piețele internaționale. De asemenea, este necesar să se pună un accent mai puternic pe parteneriatele public-privat, pe cooperarea dintre mediul academic și mediul de afaceri și pe transferul de tehnologie, în special în favoarea întreprinderilor mici și mijlocii, pe o guvernanta consolidată a politicii de cercetare și inovare la nivelul autorităților publice, precum și pe o mai bună aliniere a infrastructurii și a proiectelor de cercetare și dezvoltare la strategiile de inovare la nivel regional și național.

- (17) Deși s-a îmbunătățit, rata de părăsire timpurie a școlii rămâne foarte ridicată în Spania, înregistrându-se disparități regionale semnificative. Există posibilități de îmbunătățire a rezultatelor școlare, care variază foarte mult de la o regiune la alta. Ambii factori afectează negativ potențialul pe termen lung de creștere a productivității. Eforturile de reformare a sistemului de învățământ au stagnat. Firmele semnalează că întâmpină dificultăți în găsirea competențelor necesare pentru a integra inovarea, în special în ceea ce privește specialiștii din domeniul tehnologiilor informației și comunicațiilor. Deși Spania a aprobat măsuri de îmbunătățire a sistemului dual de educație și formare profesională, care ar putea avea un rol esențial în asigurarea competențelor și a calificărilor necesare pentru a absorbi inovarea, înscrierea în aceste sisteme rămâne la un nivel moderat. Rata de absolvire a învățământului terțiar în Spania este peste media Uniunii, dar absolvenții de studii superioare se confruntă cu dificultăți în găsirea unor locuri de muncă adecvate. Dezvoltarea capitalului uman în toate nivelurile de educație și formare, inclusiv în cadrul învățământului superior și al formării profesionale, precum și o mai bună cooperare între instituțiile de învățământ și mediul de afaceri în vederea atenuării neconcordanțelor existente în materie de competențe ar putea stimula accesul pe piața muncii al tinerilor absolvenți. De asemenea, firmele ar putea avea astfel competențele și calificările de care au nevoie pentru a-și spori capacitatea de inovare și pentru a profita pe deplin de potențialul de creștere oferit de digitalizare. Îmbunătățirea competențelor digitale ale lucrătorilor ar permite, de asemenea, societăților spaniole să rămână competitive într-o economie din ce în ce mai digitalizată. Toate aceste acțiuni ar contribui la reducerea disparităților regionale.
- (18) Caracterul restrictiv și fragmentarea reglementării în Spania împiedică firmele să beneficieze de economii de scară și frânează productivitatea. Legea privind unitatea pieței rămâne un instrument important pentru soluționarea acestor probleme. Punerea în aplicare mai hotărâtă a acestei legi și eliminarea restricțiilor identificate privind serviciile, în special în cazul anumitor servicii profesionale, cum ar fi cele oferite de inginerii civili și de arhitecți și serviciile juridice ar îmbunătăți oportunitățile de creștere și concurența. Ca și în alte domenii în care regiunile sunt actori-cheie pentru punerea în aplicare cu succes a reformelor, o coordonare mai puternică și susținută între autoritățile naționale și regionale ar putea spori eficacitatea politicilor în acest sector.

- (19) Conexiunile incomplete în materie de transport feroviar de marfă și integrarea limitată cu piețele de energie electrică și de gaze din Uniune împiedică Spania să beneficieze pe deplin de piața unică a Uniunii. Din acest motiv, Spania trebuie totodată să investească în continuare în interconexiunile cu restul Uniunii în domeniul energiei electrice pentru a atinge până în 2020 obiectivul de cel puțin 10 % din capacitatea instalată de producție a energiei electrice. De asemenea, este nevoie de investiții care să permită o utilizare mai extinsă a transportului feroviar de marfă, inclusiv a conexiunilor transfrontaliere cu Franța și Portugalia și a legăturilor cu porturile și centrele logistice.
- (20) Lacune semnificative rămân și în ceea ce privește investițiile în domeniul gestionării resurselor naturale, pentru a asigura un model de dezvoltare mai durabil. Reducerea consumului de energie la nivelul clădirilor, precum și dezvoltarea rețelelor inteligente și a stocării energiei electrice din surse regenerabile ar contribui la o mai bună gestionare a cererii. Prin depunerea de eforturi suplimentare ar trebui să se promoveze transportul durabil și economia circulară. Anumite zone din Spania sunt printre cele mai expuse din Europa la schimbările climatice, resursele de apă existente suferind presiuni și necesitând investiții suplimentare în infrastructură pentru a îmbunătăți gestionarea apei, cum ar fi tratarea apelor reziduale, remedierea scurgerilor din rețele și alimentarea cu apă. În pofida progreselor constante din ultimii ani, Spania încă trebuie să îndeplinească anumite cerințe ale dreptului Uniunii în domeniul apei. Înregistrarea de progrese în ceea ce privește îndeplinirea tuturor acestor obiective ar aduce Spaniei beneficii economice, sociale și de mediu.
- (21) Referitor la lacunele identificate în materie de investiții, ar trebui să se țină seama de disparitățile regionale specifice în ceea ce privește nevoile de investiții. Disparitățile teritoriale în materie de PIB pe cap de locuitor sunt moderate, dar continuă să fie mai ample decât înainte de criză, în principal din cauza impactului asimetric al reducerilor de personal în diverse regiuni. Cele mai mari disparități regionale sunt, în prezent, identificate la nivelul indicatorilor de rezultate în domeniul social și al muncii, întrucât majoritatea regiunilor din Spania sunt din acest punct de vedere mai puțin performante în raport cu media Uniunii. Alți indicatori socioeconomiici, cum ar fi inovarea, spiritul antreprenorial și competitivitatea, evidențiază disparități teritoriale semnificative. Politica economică legată de investiții ar trebui să țină seama în mod corespunzător de disparitățile regionale în ceea ce privește nevoile de investiții.

- (22) Programarea fondurilor Uniunii pentru perioada 2021-2027 ar putea contribui la eliminarea unora dintre lacunele identificate în recomandări, în special în domeniile vizate de anexa D la raportul de țară pentru 2019. Acest lucru ar permite Spaniei să utilizeze în mod optim fondurile respective în ceea ce privește sectoarele identificate, ținând seama de disparitățile regionale și de situația specială a regiunii ultraperiferice, Insulele Canare. Consolidarea capacității administrative a țării de gestionare a acestor fonduri reprezintă un factor important pentru succesul acestei investiții.
- (23) În contextul semestrului european 2019, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Spaniei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2019. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2019 și Programul național de reformă pentru 2019, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Spaniei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Spania, ci și de conformitatea lor cu normele și orientările Uniunii.
- (24) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2019 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său⁹ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos.
- (25) Ținând cont de bilanțul aprofundat realizat de Comisie și de această evaluare, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2019 și Programul de stabilitate pentru 2019. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1-4 de mai jos. Aceste recomandări contribuie, de asemenea, la punerea în aplicare a Recomandării din 2019 pentru zona euro, în special a primei, a celei de a doua și a celei de a treia recomandări pentru zona euro. Politicile fiscal-bugetare menționate în recomandarea 1 contribuie, printre altele, la corectarea dezechilibrelor legate de nivelul ridicat al datoriei publice,

⁹ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDĂ ca, în perioada 2019-2020, Spania să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu va depăși 0,9 % în 2020, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,65 % din PIB. Să ia măsuri de consolidare a cadrului fiscal-bugetar și a celui de achiziții publice la toate nivelurile de guvernare. Să mențină sustenabilitatea sistemului de pensii. Să utilizeze veniturile excepționale pentru a accelera reducerea ponderii datoriei publice în PIB.
2. Să se asigure că serviciile sociale și de ocupare a forței de muncă au capacitatea de a oferi un sprijin eficace. Să încurajeze tranziția către contracte pe durată nedeterminată, inclusiv prin simplificarea sistemului de stimulente pentru angajare. Să îmbunătățească sprijinul acordat familiilor, să reducă fragmentarea sistemelor naționale de asistență în caz de șomaj și să abordeze lacunele de acoperire din cadrul sistemelor regionale de venit minim. Să reducă părăsirea timpurie a școlii și să îmbunătățească rezultatele școlare, ținând seama de disparitățile regionale. Să intensifice cooperarea dintre sistemul de învățământ și întreprinderi în vederea îmbunătățirii furnizării de competențe și calificări relevante pentru piața forței de muncă, în special pentru tehnologiile informației și comunicațiilor.
3. Să axeze politica economică legată de investiții pe încurajarea inovării, a utilizării eficiente a resurselor și a eficienței energetice, pe modernizarea infrastructurii de transport feroviar de marfă și pe extinderea interconexiunilor energetice cu restul Uniunii, ținând seama de disparitățile regionale. Să sporească eficacitatea politicilor de sprijinire a cercetării și inovării.
4. Să impulsioneze punerea în aplicare a Legii privind unitatea pieței prin luarea de măsuri care să garanteze că, la toate nivelurile de guvernare, normele care reglementează accesul la activitățile economice și exercitarea acestora, în special în sectorul serviciilor, sunt conforme cu principiile enunțate în legea în cauză și prin îmbunătățirea cooperării dintre administrații.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu

Președintele